

РЕШЕНИЕ

№ 4366

гр. София, 28.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав,
в публично заседание на 14.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **1512** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК хх, със седалище и адрес на управление: [населено място]. [улица], представлявано от Управителя Б. Д. С., чрез адвокат Д. И., САК - съдебен адрес: гр. С.. [улица], вх. А, ап. 1, срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР или Комисията), в частта му по т. 2.10

Жалбата е постъпила на 17.01.2022 г. – в срок, поради което е допустима.

С жалбата се иска решението в атакуваната част да бъде отменено.

Жалбоподателят [фирма], представлявано от Управителя Д. С., чрез адв. Д. П. И., редовно уведомен, се представлява от адв. И.. Адв.И. моли съдът да уважи подадената жалба по съображения, изложени в нея. Претендира сторените разноски от доверителя му, за които представя списък и доказателства за действителното им извършване.

Ответникът КЕВР, редовно призован, се представлява от юрк.Р. и юрк. М.. Юрк. М. моли съдът да отхвърли жалбата като недоказана и неоснователна и потвърди административния акт като правилен и законосъобразен. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Моли за срок за писмени бележки.

Заинтересованата страна ФОНД "СУГУРНОСТ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНАТА СИСТЕМА", редовно уведомена, не изпраща представител.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е допустима. За дружеството е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, в какъвто смисъл е и съдебната практика. Жалбата е допустима и с оглед представените с нея доказателства – разрешения за ползване и договори за изкупуване на електрическа енергия .

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С атакуваното Решение № Ц-2/01.01.22 г. на КЕВР във връзка с определянето на премиите за електрическа енергия от възобновяеми източници е определен нов размер на прогнозната пазарна цена за базов товар, като действалият преди това размер от 119 лв./MWh, съобразно Решение № Ц-25 от 01.07,2021 г. на КЕВР за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г., е увеличен на 293.37 лв./MWh.

В зависимост от определената нова прогнозна пазарна цена за базов товар в размер на 293.37 лв./MWh, КЕВР е определила и прогнозната пазарна цена съответно за електропреносния оператор, електроразпределителните оператори и групите производители, както следва:

1. Независим преносен оператор - 307.79 лв./MWh:
2. Оператори на електроразпределителни мрежи - 323.63 лв./MWh:
3. Производители на електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия - 308.34 лв./MWh:
4. Производители на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия - 274,96 лв./MWh;
5. Производители на електрическа енергия, произведена от вятърна енергия - 282.92 лв./MWh:
6. Производители на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW - 283.48 лв./MWh:
7. Производители на електрическа енергия, произведена от биомаса - 294,36 лв./MWh.

От процедурна гледна точка, на свое заседание на 13.12.2021 г. КЕВР е открила производство по изменение на премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. XIX, което да се осъществява по съкратена процедура и срокове.

КЕВР е определила срок за провеждане на процедура по обществено обсъждане в периода 15.12.21 г. до 17.12.2021 г. Обжалваното Решение на КЕВР е постановено на 01.01.2022 г.

Решението на КЕВР е взето след постановяване на Решение на Народното събрание на Република България от 15.12.2021 г.. с което е наложен мораториум на цената на електроенергията, ВиК услугите и топлинната енергия на нивата от 01.01.2021 г.

Дружеството жалбоподател е производител на електроенергия от възобновяеми източници - слънчева енергия.

Дружеството жалбоподател има Договор за компенсиране с премии № ВЕИ - 251/13.08.2019 г., сключен с Фонд „Сигурност на електроенергийната система”, съобразно който има право на премия в размер на разликата между съответно определената за него преференциална цена и определената за съответния период ежегодно прогнозна пазарна цена за електрическа енергия от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник - в конкретния случай - слънчева енергия. Въз основа на така формулираното правило става ясно, че премията за Дружеството зависи пряко от определяната от КЕВР прогнозната пазарна цена за електроенергия, произведена от възобновяеми източници - слънчева енергия. Жалбоподателят твърди, че повишаването на прогнозната пазарна цена от КЕВР означава понижаване на дължимата премия за Дружеството.

Дружеството реализира приходи и от продажба на електроенергия по сключен Договор № 115/28.08.2019 г. и Анекс № 2/26.05.2021 г. (Доказателство № 2) за цена от 112 лв./MWh, която е валидна за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г., или дружеството не продава произведената електроенергия пряко на борсата по действащите текущи изкупни цени.

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката – чл. 10 ЗЕ, а с чл. 21, т. 8 на КЕВР е предоставено правомощието да осъществява регулирането на цените в случаите, предвидени в ЗЕ, както и да определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. В раздела за ценовото регулиране законодателят е посочил, че на регулиране от Комисията подлежат цените за достъп и/или за пренос през електропреносната и електроразпределителните мрежи /чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ/.

В подадената жалба са релевирани доводи за незаконосъобразност на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, с което е изменена, считано от 01.01.2022 г. премията на производителите на електрическа енергия за ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp.

Съдът намира твърденията в жалбата, че приетата съкратена процедура и съкратени срокове с Решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г. са в нарушение на правилото на чл. 14, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ), за неоснователни. Разпоредбата на чл. 316 от ЗЕ е специална, както по отношение на АПК, така и по отношение на чл. 14 от ЗЕ, в който се съдържат общите правила за провеждане на обществено обсъждане от КЕВР. В конкретния случай законодателят е предвидил извънредна процедура за изменение на премии, като в тази връзка е предоставил на преценката на КЕВР сама да определя процесуалните срокове и реда, по който ще се развие административното производство, без да обвързва това с допълнителни задължения от страна на Комисията. От изложения анализ на чл. 316, ал. 3 от ЗЕ, съпоставен с останалата нормативна уредба може да се направи обоснован извод, че посочената разпоредба не въвежда като задължителен елемент на съкратената процедура нейното оповестяване, респективно това не следва да доведе до нарушение на същата от страна на КЕВР.

От Протокол № 287 от 13.12.21 г. по т. 1, е видно че КЕВР е приела Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, на основание чл. 316, ал. 2 от ЗЕ и проект

на решение за изменение на горепосочените премии, както и че с посоченото протоколно решение „Открива производство за изменение на премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта по т. XIX, на КЕВР, което да се осъществява по съкратени процедура и срокове“ и „Насрочва обществено обсъждане на проекта на решение на 15.12.2021 г. от 10:00 часа, на което да бъдат поканени заинтересовани лица - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти, пряко свързани с изготвения проект, и организации на потребители“, определя „Срок за предоставяне на становища по проекта на решение - 17.12.2021 г., 17:00 ч.“ и указва „приетият проект на решение, датата и часа общественото обсъждане да бъдат оповестени на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране“. Видно от представените в хода на съдебното заседание извадки от интернет страницата на КЕВР, приложеният проект на решение, както и от приложеното по административната преписка писмо с изх. № Е-03-17-52 от 13.12.2021 г., се установява, че със свое решение Комисията е приела съкратена процедура и срокове. Това решение е прието преди извършването на предвидените в него процесуални действия и предвижда осъществяване на основните етапи от процедурата по изменение на премиите по реда на чл. 316, ал 2 от ЗЕ, а именно - извършване на проучване от назначена за целта работна група от експерти на Комисията, изготвяне на проект на решение, който да бъде разгледан и приет на закрито заседание на регулаторния орган, след което да се проведе обществено обсъждане, за което да бъдат поканени всички заинтересовани лица и административният акт да се приеме след разглеждане на постъпилите становища. От това става ясно, че правилата, гарантиращи защитата на правата и интересите на заинтересованите страни, са спазени, като страните са уведомени за откриването на процедурата, проведено е обществено обсъждане за изслушването им, предоставен им е достатъчен срок за становища и възражения, които са обсъдени в мотивите към административния акт. Всички извършени процесуални действия са в съответствие с приетата процедура.

В проекта на решение е посочено, че КЕВР приема съкратена процедура и съкратени срокове за изменение на цените на електрическата енергия. Това решение, съгласно чл. 21, ал. 5 от АПК не представлява индивидуален административен акт, поради което не подлежи на съобщаване по реда на чл. 61 от АПК, а за съдържанието му и за откритата процедура за изменение на цените дружеството е уведомено чрез цялостното му отразяване в проекта на решение, публикуван на интернет страницата на Комисията. По този начин е изпълнено изискването на чл. 26, ал. 1 от АПК за уведомяване на заинтересованите граждани и организации за започване на производството. Видно от характеристиките на документа, който може да се види и към настоящия момент на интернет адрес: <https://www.dker.bg/index.php?mact=C.,mdf847,default,l&mdf847display=list&mdf847reverse=1&mdf847category=G.-bg&mdfB47date=2021-12&mdfB47returnid=101&page=101>, поканата за обществено обсъждане, заедно с проекта на решение е публикувана на интернет страницата на Комисията на 13.12.2021 г. в 11:46 ч. Общественото обсъждане се е състояло на 15.12.21 г. Комисията е изпълнила нормативните изисквания относно провеждане на заседанията си.

Съдът приема за неоснователно изложеното в жалбата твърдение на [фирма], относно противоречие на административния акт с Решението за изменение и допълнение на Решение на Народното събрание на Република България (НС) за

справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.21 г.

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР е постановено на основание чл. 316, ал. 2 от ЗЕ, която разпоредба предоставя възможност за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. С процесното решение Комисията е изменила част от премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., т. XIX.

Действително, с Решение за изменение и допълнение на Решение на НС за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.21 г. НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022 г. В конкретния случай, жалбоподателят неправилно счита, че посоченото решение на НС е относимо към административното производство, което е завършило с процесното решение. В мотивите на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г., Комисията е изложила подробни съображения и допълнителни аргументи в тази връзка.

Съгласно чл. 316, ал. 1 от ЗЕ „Комисията има право при необходимост да изменя утвърдените цени на електрическата енергия, цените за достъп и/или пренос през електропреносната и/или електроразпределителните мрежи и цената и/или компонентата от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 по време на ценовия период, но не по-често от веднъж на календарно тримесечие. От друга страна текстът на ал. 2 на чл. 316 изрично посочва, че КЕВР има право при необходимост да измени определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

При съпоставката на двете разпоредби е видно, че същите се отнасят за две по съществото си различни фактически положения, регламентирани в посочените правни норми. Този извод се потвърждава от систематичното тълкуване на разпоредбите-отделени в две различни алинеи, а не обединени в една. В ал. 1 на чл. 316 от ЗЕ изчерпателно са изброени цените, които подлежат на изменение по този ред, а именно това са всички цени, попадащи в чл. 30, ал. 1 от ЗЕ. Сред тях обаче не е прогнозната пазарна цена за базов товар, което обстоятелство потвърждава, че дори тази цена попада в обхвата на Решението на НС.

НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022 г. В конкретния случай, настоящото административно производство е свързано с изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната пазарна цена за базов товар на организирания борсов пазар на електрическа енергия. Следва да се има предвид също, че по силата на чл. 100, ал. 4 от ЗЕ сделките, които се сключват от производители на електрическа енергия от

възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0,5 MW и над 0,5 MW, се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия по свободно договорени цени. Следователно тези сделки, се осъществяват по свободно договорени цени извън регулирания пазар. Предвид изложеното, решението на НС за налагане на мораториум върху цената на електрическата енергия на регулиран пазар не е приложимо по отношение на акта на КЕВР за изменението на Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. XIX, с което са определени за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. В случай, че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които следва да бъдат изплатени за срока на мораториума от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0.5 MW и над 0,5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Посочените обстоятелства, които са анализирани в хода на административното производство, са отразени в мотивите на процесното решение и съответстват на разпоредбата на чл. 31, т. 7 от ЗЕ, а именно, че КЕВР се ръководи освен от принципите по чл. 23 и 24 и от принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, за технологичните разходи по пренос и разпределение.

Във връзка с горното. Комисията е определила прогнозна цена за базов товар (стр. 3 от Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г.) в размер на 293,37 лв./MWh. Прогнозна пазарна цена за базов товар, определена с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. е била в размер на 119.00 лв./MWh. Въз основа на подробен анализ на помесечните цени за базов товар на пазара „Ден напред“, както и данните за фючърсите за българския пазар на Европейската електроенергийна борса (E.) за съответния период определената цена в размер на 119.00 лв./MWh е с над 180% отклонение спрямо постигнатата цена и прогнозната такава за оставащия срок от периода. Предвид наличието на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, Комисията е открила процедура за изменение на премиите, съгласно чл. 316, ал. 2 от ЗЕ. като след вземане предвид на стойностите на фючърските сделки към началото на м. ноември 2021г., прогнозната цена в размер на 293.37 лв./MWh спрямо старата прогнозна цена е с отклонение от 147%. Определянето на прогнозната цена за базов товар се извършва от КЕВР единствено за целите на определянето на премиите, т.е. не се регулират цени по смисъла на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ,

прогнозната цена за базов товар не попада в цените подлежащи на регулиране от КЕВР по реда на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ, т.е. се прилага по отношение на субектите, които ползват регулирания пазар на електрическа енергия. В тази връзка аргументите на жалбоподателя в жалбата са неотносими към спора, тъй като формулират оплаквания с икономически характер, които не са свързани с контрола за законосъобразност, в рамките на който е ограничен съдът в настоящото производство. По тази причина същите са неотносими към настоящия спор.

Във връзка с аргумента на жалбоподателя, обективиран в петитума на жалбата, а именно, че Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР не е съобразено с целта на закона, моля съдът да вземе предвид, че в жалбата никъде не са посочени конкретни твърдения за несъответствие на административния акт с която и да е цел на закона. Въпреки това, моля съдът да вземе предвид, че административният акт е постановен изцяло в съответствие с разпоредбите на материалния закон, в това число и целта и на ЗЕ и на ЗЕВИ. Това е така, тъй като от анализа на измененията на ЗЕВИ и отпадането на стимулите по чл. 18, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 8 от ЗЕВИ и чл. 31 и чл. 32 от ЗЕВИ (§ 54 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 17 от 2015 г. и § 20 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 56 от 2015 г.), държавната политика в областта на развитието на енергията от възобновяеми източници е свързана с отпадане на задължението за изкупуване на произведената енергия по преференциална цена за фиксиран период от време и въвеждане на нови стимули в тази връзка, които да съответстват на чл. 107 и 108 от Договора за функциониране на европейския съюз, които забраняват прекомерната държавна помощ. В тази връзка са и измененията на ЗЕ, въведени с § 68 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 38 от 2018 г., § 34 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 41 от 2019 г. и § 28 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 9 от 2021 г., които предвиждат прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване на енергията по преференциална цена и преминаване към изцяло нов, пазарноориентиран модел - на договори чрез компенсиране с премии, които от една страна минимизира ефектите от прекомерната държавна помощ, а от друга създава стимули за активно поведение на производителите на пазара на електрическа енергия, което от своя страна допринася за неговата ликвидност, респективно постигане на оптимални цени за всички участници по веригата производство-търговия-потребление на електрическа енергия.

В заключение, съдът счита, че с процесното решение се стимулира повече производители на електрическа енергия да търсят по-голяма реализация на произвежданата от тях енергия на свободен пазар, което не само че не ограничава конкуренцията, а обратно създава предпоставки за намаляване на цената на електрическата енергия като увеличава ликвидността на пазара. Това от своя страна съответства на целта на ЗЕ, определена в чл. 2, ал. 1, т. 4, а именно енергийни доставки да се извършват при минимални разходи, тъй като от една страна се намалява цената на електрическата енергия на пазара на едро, а от друга се избягва ефектът от натрупване на свръхпечалби от едни участници на енергийния пазар за сметка на други.

По изложените съображения съдът намира, че атакуваното решение е законосъобразно, поради което жалбата срещу него като неоснователна

следва да бъде отхвърлена.

Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което жалбоподателя следва да заплати сумата от 300 лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение съобразно чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1/2014 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], **ЕИК** хх, със седалище и адрес на управление: [населено място]. [улица], представлявано от Управителя Б. Д. С., чрез адвокат Д. И., САК - съдебен адрес: гр. С.. [улица], вх. А, ап. 1, срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР или Комисията), в частта му по т. 2.10.

ОСЪЖДА на [фирма], **ЕИК** хх, със седалище и адрес на управление: [населено място]. [улица], представлявано от Управителя Б. Д. С., да заплати на КЕВР направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 /триста/ лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: